

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

Art. 74. Ochrona środowiska jako obowiązek władz publicznych

1. Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom.
2. Ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych.
3. Każdy ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska.
4. Władze publiczne wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.) w art. 4 stanowi, że:

1. Obowiązkiem organów administracji publicznej, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz osób fizycznych jest dbałość o przyrodę będącą dziedzictwem i bogactwem narodowym.
2. Organy administracji publicznej są obowiązane do zapewnienia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych dla ochrony przyrody.
3. Obowiązkiem organów administracji publicznej, instytucji naukowych i oświatowych, a także publicznych środków masowego przekazu jest prowadzenie działalności edukacyjnej, informacyjnej i promocyjnej w dziedzinie ochrony przyrody.

 dnia 30 stycznia 2025 roku

Do Rady Miasta Aleksandrów Kujawski
Biuro Rady Miejskiej Aleksandrowa Kujawskiego
ul. Juliusza Słowackiego 8
87-700 Aleksandrów Kujawski

PETYCJA składana w interesie PUBLICZNYM

Niniejszym wnoszę, proszę, wnioskuję o

- A. Zmianę - **AKTUALIZACJĘ** Prawa Miejscowego w zakresie funkcjonowania 2 pomników przyrody tj **UTWORZENIE UCHWAŁY** lub **UCHWAŁ** Rady Miasta w sprawie pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Aleksandrów Kujawski w celu dostosowania ich do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór
- B. Utworzenie dokumentu – raportu stanu, zauważonych potrzeb w zakresie ochrony pomników przyrody i corocznego lub półrocznego przedstawiania go Radzie Miasta z uwzględnieniem stanu zdrowotnego, kompletności oznakowania, porządku wokół pomników przyrody

Uzasadnienie:

Ad A

1. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z 2004 roku jedynym zarządzającym pomnikami przyrody na swoim terenie są Rady Miast (Gmin) wraz z Burmistrzem (Wójtem, Prezydentem)
2. Zgodnie z rozporządzeniem ministra środowiska z 2012 roku o crfop (Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody) to Rady Miast (gmin) są zobowiązane do uaktualnienia Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody w zakresie danych dotyczących pomników przyrody znajdujących się na ich terenie.
3. Zgodnie z art. 21 pkt. 4 ustawy z dnia 23.01.2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. z roku 2009 Nr 92, poz. 753 ze zm.), rady gmin przejęły **WSZYSTKIE KOMPETENCJE** organów które utworzyły lub ustanowiły pomniki przyrody w przeszłości.
4. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy, przy czym zadania własne obejmują m. in. ~~gospodarkę~~ **ochrony środowiska i przyrody** oraz gospodarki wodnej.
5. Na terenie gminy Aleksandrów Kujawski miejska zgodnie z danymi CRFOP winno znajdować się 5 pomników przyrody w tym 2 pomniki przyrody, **które funkcjonują, ale zostały utworzone przez organy, które już nie istnieją lub nie posiadają kompetencji do zarządzania pomnikami przyrody.** Po dacie 01.08.2009 r. wszedł w życie przepis art. 21 pkt. 4 ustawy z dnia 23.01.2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. z roku 2009 Nr 92, poz. 753 ze zm.), który przyznaje kompetencje w tym zakresie radom gmin. Kompetencje te są zgodne z ustawą o ochronie przyrody z 2004 roku. Jednak w „starych”, „dawnych” aktach prawnych kompetencje pozostały niezmienione. Jest to przyczyna i powód nieporozumień np. w zakresie określenia zarządzającego. Ponadto istnieje niezgodność w tym zakresie pomiędzy ustawami – aktami wyższego rzędu – uchwałą o ochronie przyrody z 2004 roku, a uchwałami mniejszego rzędu – aktami ustanawiającymi te 2 pomniki przyrody (prawo miejscowe)
6. W 2018 roku NIK przeprowadził kontrolę 29 gmin w zakresie lokalnych form ochrony przyrody. W kontrolowanych gminach ponad 70% lokalnych form ochrony przyrody funkcjonowało na podstawie aktów prawa miejscowego, wydanych przez inne niż rada gminy organy. Akty te nie spełniały obowiązujących wymogów i zawierały nieaktualne dane. Mimo to w 90% gmin nie podejmowano działań w celu wydania przez rady gmin uchwał dostosowujących ww. akty prawa miejscowego do obecnego stanu prawnego i faktycznego. NIK wydał rekomendacje dla Wójtów, Burmistrzów, Prezydentów. Wnioskował między innymi o: „Dokonanie przeglądu stanu lokalnych form ochrony przyrody oraz ustalenie niezbędnych potrzeb dla ich zabezpieczenia; (...) **podjęcie działań dla zgodnego z przepisami prawa i stanem faktycznym uregulowania w aktach prawa miejscowego funkcjonowania lokalnych form ochrony przyrody;** (...) przekazywanie bieżących danych o ustanowieniu i

zniesieniu formy ochrony do regionalnych dyrekcji ochrony środowiska i GDOŚ oraz zaktualizowanego ich stanu;

7. Urząd Miasta Aleksandrów Kujawski nie przeprowadzał inwentaryzacji wszystkich lokalnych form ochrony przyrody umiejscowionych na obszarze gminy Aleksandrów Kujawski (a jeżeli to zrobił) - nie zaktualizował prawa miejscowego i nie dostosował go do przepisów wynikających z ustaw.
8. Celem niniejszej petycji jest skłonienie Rady Miasta Aleksandrów Kujawski do podjęcia działań w celu zmian prawa miejscowego i dostosowania „dawnych” aktów prawa miejscowego do wymogów aktualnego stanu prawnego w ustawach. Jest to również ważne dla uniknięcia nieporozumień lub niejasności interpretacyjnych w zakresie organu sprawującego nadzór nad tą formą ochrony..
9. Niniejsza petycja jest powieleniem wniosków i uwag NIK z 2018 roku. Przy projektowaniu uchwały w sprawie pomników przyrody możecie się Państwo wzorować na uchwałach gmin, które spełniły już ten obowiązek: Bartniczka, Brodnica miejska, Koronowo (bardzo obszerna uchwała z 2024 roku), Golub-Dobrzyń wiejska, Nakło nad Notecią, Szubin, Świecie, Pruszcz, Czernikowo. Również na stronie GDOS znajdują się rekomendacje przesłane do wszystkich gmin w 2018 roku: <https://www.gov.pl/attachment/eab816fb-6e1f-4000-b588-7d4292b87029>
10. Aktualne wymagania dotyczące danych drzew pomników przyrody zawierają między innymi podanie nazwy polskiej i łacińskiej. Wypadałoby dowiedzieć się jaki rodzaj dębu stanowią drzewa – twory pomnika [PL.ZIPOP.1393.PP.0401011.6019](https://www.gov.pl/attachment/eab816fb-6e1f-4000-b588-7d4292b87029) oraz jaka lipa stanowi pomnik [PL.ZIPOP.1393.PP.0401011.7265](https://www.gov.pl/attachment/eab816fb-6e1f-4000-b588-7d4292b87029). Przeprowadzenie stosowanej inwentaryzacji jest jak najbardziej wskazane i uzasadnione przed ustanowieniem uchwały w sprawie pomników przyrody.

Ad B

1. Wprowadzenie systemu procedury corocznego informowania Rady Miasta Aleksandrów Kujawski o stanie pomników przyrody na terenie gminy Aleksandrów Kujawski jest jak najbardziej zgodna z zasadami ochrony nad pomnikami przyrody, stałego ciągłego nadzoru nad nimi, posiadania aktualnej informacji o nich w zakresie stanu zdrowotnego, porządku wokół, stanu oznakowania w celu zaplanowania koniecznych zabiegów pielęgnacyjnych lub innych czynności.
2. Jest jak najbardziej zgodna z wnioskami pokontrolnymi NIK po przeprowadzeniu kontroli w 29 gminach w zakresie ochrony lokalnych form przyrody, w których można znaleźć zalecenie: Dokumentowanie działań kontrolnych dotyczących zachowania lokalnych form ochrony przyrody.
3. Możecie Państwo zastosować inny wzór formularza, aczkolwiek ważne jest to aby były na nim informacje o porządku wokół, stanie oznakowania, stanie zdrowotnym lub innych uwagach dotyczących pomników przyrody. W załączeniu przykładowy wzór formularza. – wzór przykładowego formularza na końcu

Z punktu widzenia ochrony przyrody oraz porządku prawnego przeprowadzenie powyższych działań jest jak najbardziej wskazane i uzasadnione.

Z poważaniem

Wzór – Przykład Formularza - Raportu Kontroli pomników przyrody 2025

Pomnik / drzewo	Oznakowanie	Porządek/ Uwagi /Stan zdrowotny	Data / podpis
Lipa drobnolistna, ul. Kochanowskiego PL.ZIPOP.1393.PP.0401011.1			8.10.25 D.M
Grupa dębów PL.ZIPOP.1393.PP.0401011.6019			8.10.25 D.M
1. Dąb			8.10.25 D.M
2. Dąb			8.10.25 D.M
..			
11. Dąb			8.10.25 D.M
Lipa , pałac Trojanowskich PL.ZIPOP.1393.PP.0401011.7265			8.10.25 D.M
Dąb szypułkowy, ul. Słowackiego PL.ZIPOP.1393.PP.0401011.7415			
Sosna zwyczajna, ul Sikorskiego PL.ZIPOP.1393.PP.0401011.7475			